

MAGYARI HIRLAP

Taxa postală plătită în avans
aprobării Dir. Gen. P.

mor-, bél-, máj-
veszélyes állapotok, álma-
nyavarrakkal járó fe-

T. „Dunaposta“

UNGARIA
Tp.

BUDAPEST
Postafiók 151.

Director și redactor responsabil:
dr Paál Árpád

Proprietar: TIPOGR. SFT. LADISLAU S. A.
Nrul de înscriere în Reg. Publ. periodică — Tri-
bunalul Bihor, secția III. Nr. ord. 11/11 Iunie 1938

Primcolaborator: **dr Gyárfás Elemér**

Cseh és morva községekben megerősödtek a kommunisták

Viszont a szlovák, német és magyarközségekben súlyos vereséget szenvedtek. — Döntő fontosságú lett az önkormányzati pártok tulnyomó győzelme. — Külföldi méltatások a választási eredményről

Prágából jelentik: A „Prágai Magyar Hirlap“ a vasárnapi választások eredményével foglalkozva megállapítja, hogy a cseh és morva községekben a kommunisták megerősödtek, de ezzel csak némiképp tudták kiegyensúlyozni a Szlovákiában ért vereségeket, melyek különösen a magyarlakta vidékeken észlelhetők. A lap megállapítja, hogy a választás minden várakozáson túlmenő sikereket hozott a magyar, német és szlovák pártokra.

Mint Rómából jelentik, az olasz sajtó vezető helyen foglalkozik a csehszlovákiai választásokkal. A „Giornale d'Italia“-ban Gayda megállapítja, hogy a szudéta-német párt eredményét tekintve véve, Németország joggal beszélhet most már a csehszlovákiai németiség egységes nemzeti mozgalmáról. A szlovákokról szólva a cikk hangoztatja, hogy legjelentősebb talán az a körülmény, hogy a vegyesnyelvű vidékeken a szlovák, német és magyar autone-misták egységesen léptek fel Prága politikájával szemben. Kiemeli Gayda a magyar párt pozsonyi választási sikerét és utal arra, hogy a magyarság többszáz felvidéki községben ura

a helyzetnek. Megállapítja a cikk azt is, hogy amíg a tulnyomóan cseh lakosságú kerületekben a kommunisták nagy előhaladást tettek, viszont azokban a kerületekben,

ahol különböző nemzetiségek élnek, az önkormányzati pártok abszolút többséget szereztek. Ezzel elősegítették nemzeti programjuk megvalósítását, másrészt visszaszorították a kommunisták törekvéseit.

A vasárnapi eredmények kétségtelenül döntő módon befolyásolják majd a csehszlovákiai kérdés megoldását. A választási győzelem a nemzetiségeket még inkább arra fogja indítani, hogy a tények által alátámasztott követeléseikről és jogaikról ezután még kevésbé mondjanak le.

A német lapok is részletesen foglalkoznak a választások eredményével és nagy megelégedéssel mutatnak rá a szudéta-németek választási győzelmére. Kiemelik a német lakosság fegyelmét, melyet a kihívó ingerlések ellenére is nagy önuralommal megőrzött a németiség.

Ismét megkezdődtek Hodzsa és a szudéta-németek között a tárgyalások

Prágából jelentik: Kedden újból megkezdődtek a nemzetiségi szabályzatra vonatkozó tárgyalások Hodzsa miniszterelnök és a szudéta-német párt képviselői között. Hetek óta tartó előkészületek után most a megbeszélések

a karlsbadi program alapján folynak. Szudéta-német részről a tanácskozáson ezt a szakaszt azzal jellemzik, hogy a tanácskozások most vannak átmeneti állapotban.

Ausztria adósságai Angliában

Németország nem vállalja értük a felelősséget, de kiegyenlítésük könnyebb módjáról hajlandó tárgyalni

Londomból jelentik: Az Ausztria csatlakozására vonatkozó német hivatalos emlékirat, mely hétfőn érkezett Londonba, a Reuter-jelentése szerint újból kijelenti, hogy Németország elhárítja magáról a felelősséget Ausztria adósságaiért. Londonban mindamellett úgy vélik, hogy Németország emlékirata nem zárja be a kaput a kétoldalu megbeszélések előtt.

Az emlékirat tartalmát mindkét oldalon titkolják, de az az általános benyomás, hogy a Németország által előterjesztett javaslatok nem fogadhatók ugyan el, de esetleg további tárgyalások alapjául szolgálhatnak. Indokolt az a föltevés, hogy az elintézés végleges meggyőztetése esetén Anglia július 1-én angol-német kiegyenlítő szervezetet állít fel

Negyven állam gondja

(P. I.) Ebben a hónapban, tizenkettedikétől tizennyolcadikáig tartják meg a majnai Frankfurtban a nemzetközi gyermekvédelmi kongresszust. A kongresszus díszelnöke Jaspar, volt belga miniszterelnök, ki jelenleg államminiszterként foglal helyet a brüsszeli kormányban. A kongresszus rendezője a „Nemzetközi Gyermekvédelmi Társulat“, mely mult évben a vilákiállítás alkalmából Párizsba gyűjtötte össze kongresszusra a gyermekvédelem ügyében buzgólkodó államok küldötteit. Az utóbbi években a német hatóságok igen sokat tettek a gyermek- és anyavédelem terén. Ez a fokozott tevékenység kelthette fel a mult évi kongresszus résztvevőinek a figyelmét és egyik eredménye az, hogy az idei kongresszust Németországban tartják. A kongresszuson negyven állam képviselheti magát, több mint ezer kiküldöttel. Már csak a képviselt államok nagy száma és a népes küldöttek által biztosított impozáns külső keret is gondolkodóba ejti az embert. A Népszövetség és mondvasinált nagy problémái a legnagyobb erőlködéssel sem tudnak ilyen széleskörű érdeklődést felkelteni.

Csodálatosan nagy dolog és mély jelentőségű a gyermekvédelem kérdése, amely negyven állam több mint ezer képviselőjét foglalkoztatja egy héten keresztül. A gyermekvédelem kérdése tulajdonképpen az élet, a történelem, a jövő nagy kérdése. Közösséggé kötötték egészen a máskülönbben mely jelentőségű megállapítást: Akié a gyermek, azé a jövő. Ezt úgy is lehetne mondani, hogy: amilyen a gyermek, olyan a jövő. A gyermek a társadalom, a jövő utánpótlása. A népek és nemzetek életképességét a gyermekáldás bőségével és a gyermekvédelem fokával mérik és teljes joggal. Mert az életnek egyik alapvető megnyilvánulása a fajfenntartás. Ne ijedjünk meg a szó kemény, prózai hangzásától. Emberről van szó. Benne van ebben a szóban minden, amit az Ur Isten gondolt, amikor kimondotta a fontos határozatot: Teremtünk embert. A nemzedékekben, a történelem folyamán egymásután kirajzó gyermekeregekben valósul meg ez a hatalmas határozat. Isten gondolata, Isten terve és szándéka valósul minden újabb és újabb nemzedékben. Történelem, társadalom, politika, egészséges vagy beteg nemzedék, üreslelkű vagy Isten felé forduló teljes ember, romboló, pusztító vagy építő és egymást szerető nemzedék rejlik és nő fel minden kor gyermekében. Öreg, törzsökös fát hajlítani reménytelen feladat. Fiatal korban kell elvégezni az idomítást. Odvas, féloldalra dült beteg fát gyógyítani reménytelen kegyelet. Egészséges csírák kibontakozáshoz segíteni és a jövőbe duzzasztani az élet, a jövő reményteljes létrete. Igen, akié a gyermek, azé a jövő!

Nem költészet és üres idealizmus ez a jel-szó. Már láttuk a közeli multban az élet nagyon is prózai ütemében valóra váitva az árvaszékek és a gyámhatóságok működésében. Talán ez volt éppen az a pont, ahol a közgazgatás találkozott az étellel és szervesen bele tudta kapcsolni az állam szerepét a közösségi életbe. A család a szerves közösségi élte sejtje. Ezen épül fel és ennek az életével van kölcsönhatásu viszonyban. Jelentőségre nézve és a cél fontosságára nézve az állam alárendelte a családnak, hiszen támogatnia

D biztos, egészséges életkörü-
asztania számára. A szer-
itát nem szabad az azo-
Itt a sejt, a család és
beni... etek, halhatatlan lelkek sor-
sa a fontos. A régi árvaszékek és gyámhatóságok éppen ezt az igazságot valószínűsítették meg. Az állam az ő hatóságai útján a gyermek segítségére sietett ott, ahol segítséget kértek és ahol valóban szükség mutatkozott. Pontos itt annak a meg gondolása, hogy nem az előre kidolgozott tervek és nem a ráerőszakolt rendszer szabta meg a gyermekvédelmet, hanem a segítség szükségessége és a mutatózó hiány. Nem jelent ez fejtleniséget és tervszerűtlenséget, hanem az élet áramához való természetes igazodás volt. És hogy az volt és helyes volt, a gyakorlat kiváló eredményei bizonyították be. Ha valahol, hát ezen a téren a közigazgatás valóban eltalálta a maga szerepét és hívatását. Lényegében tehát a család önkormányzatának, nevelő képességének és erejének a támogatása és biztosítása volt a cél. Ez a helyes gyermekvédelem egyedül járható útja.

A frankfurti gyermekvédelmi nemzetközi kongresszuson három főcsoportban tárgyalják az időszzerű fontos kérdéseket: a társadalmi nevelés, az egészségügyi és a jogi rendezés szempontjából. A felöllet kérdések gazdagsága valóban meglepő. A társadalmi nevelés kérdésének csoportjában például tárgyalás alá kerül a városi gyermekek vidéken, falun való időztetése. Az egészségügyi csoportban a terhelt, nyomorék gyermekek neveléséről és hathatós, azonnali kezeléséről is fognak tárgyalni. Természetesen idetartoznak a népbetegségek, a sport, a nyaraltatás, a gyermekkorházak kérdése is. Érdekes a gyermekvédelem jogi kérdéseinek csoportja. Itt esik szó arról, hogy lehet-e a szülők gondoskodását törvények útján vagy közintézkedések által kiegészíteni. Gondolnunk kell itt a hanyag szülők nevelésbeli fogyatékoságára, vagy az anyagi, erkölcsi tehetetlenség eseteire. Nagy érdeklődés előzi meg — és valóban nagyfontosságú kérdés — azt az előadást, amelynek a címe a következő: „A gyermek a pénzügyi politikában, az adótörvényekben és a társadalmi biztosításban.” Ennek a kérdésnek a fejtegetője a német birodalmi pénzügyminisztérium államtitkára, aki a munkás családi bér és a születési gyermeksegélyezés megteremtője s a családalapítási kölcsönök létesítője Németországban.

A tárgyalásra kerülő kérdések gazdagsága mellett lehetetlen észre nem venni a feltűnő hiányt. A lélegzondozás és az iskolakérdés, bármennyire kényes kérdések ma a Harmadik

Birodalomban, külön csoportot, talán a legfontosabbat is megérdemelték volna. A legfontosabb kérdések maradnak így megvilágítatlanul és talán ártani fog ez a hiány a főbbi kérdéscsoportoknak is, mert a legnemesebb, a legemberibb mozzanat hiányában egyoldalú és suta lesz a kongresszus munkája. Talán sehol sem olyan fontos ma a család önkormányzatának, életképességének és tehetségének — úgy anyagiakban, mint erkölcsiéiben — a biztosítása, mint a nevelés, az iskola terén. Soha sem volt annyi félreértés, kisiklás, tulzás és hatalmi tulkapás, mint éppen ezen a téren. Egy ilyen kongresszus pedig nyugodt, alapos munkájával bizonyára nagyban hozzájárult volna a kérdés elméleti tisztulásához és gyakorlati eligazodásához.

Idők jele az ma, hogy a gyermek kérdése előtérben van és ilyen széleskörű érdeklődést tud felkelteni. Idők jele az, hogy negyven ál-

lam több mint ezer képviselőjének egy hetes gondja és állandó érdeklődése a gyermekvédelem. Az ilyen kongresszus azonban csak figyelmeztető, előkészítő lehet. A gyermekvédelem ügyét nem meríti ki egy jól megrendezett kongresszus, sem egy kirakatszerű, ünnepségszámba menő gyermek-hét. A gyermeknek nem egy hét jár az évből, hanem övé az egész év, az évnek minden napja. Övé a közigazgatás, az állam gondoskodásának legjava. Övé a jövő. Ezért kellene a gyermeknevelő család meg szabadítani az öldöklő napi gondoktól. Ezért kellene könnyíteni a gyermeknevelő család életén családi bérrel, gyermektelenek háttérbe való szorításával. Ezért kellene megkönnyíteni a házasságkötést, a családalapítást előnyös kölcsönökkel. Ezekben a kívánalmakban rejlik az igazi gyermekvédelem, a jövő záloga, a népek és nemzetek életerejének megmutatkozása

Küzdelem egy sereg hó és jégterületért a déli sarkvidéken

RINGOLD KROLL (Balleny-sziget)

Annak még csak van értelme, ha két nemzet németzetlétérésbe kerül valami újonnan felfedezett, termékeny földdarab birtoka felett. De hogy a mai, felfordult világban a franciáknak és norvégoknak idejük van arra, hogy a déli sarkvidék teljesen konár, legfeljebb pinguinokkal hemésített részei felett vitákozzanak: legalább is csodálatosnak látszik. Pedig az értesült-séméről előnyösen ismert Havas-földra felettsége szerint, amely egy, a világtól teljesen elzárt kis sziget nyolcragu német joggal igényelte fel, ez a csoda is megtörtént: Franciaország jogot formál egy sereg négyzetmérföld nagyságú hó- és jégvidékre, amit más lehetőség híján egyelőre az ausztráliai kontinenshez tartozó érdektérület-kénnek ismerünk!

A „Manchester Guardian” című angol lap vezércikkében foglalkozik azzal a francia kormányrendelettel, amely Franciaország nevében bizonyos területekre jelenti be igényt a déli sarkvidékre. Kinek jutott eszébe manapság pont a Déli sark, azt jó lenne tudni. Tény azonban, hogy a franciák alaposan alá is támasztják igényüket olyképpen, hogy történelmi adatok igazolják a kérdéses területnek franciák által történi felfedeztetését.

Utálnak arra, hogy az április elején megjelent kormányrendeletben meghatározott területet, amit ma Adelle földnek hívnak és a déli

hosszúság 136 és 142 foka között terül el, franszélesség 60. fokával párhuzamosan a keleti ólák fedették fel 1840-ben és ki is tűzték ott a francia lobogót. Az ügy hasznosságát azzal indokolják, hogy a közeljövőben — mint arra ehelyütt már régebben célzások történtek — hatalmas légi forgalom indul meg az Adelle-föld érintésével két gazdag és civilizált földrész között. Ez a két földrész nyilván Ausztrália és Dél-Amerika s a közöttük lebonyolítandó légi forgalom Tasmaniából, a Déli sarkon át vezetne a Tűzföldig. Az ausztráliai pilóták évek óta járkák ezt a vonalat bizonyos határokig és azt használhatónak minősítették.

Ezért akar tehát Franciaország visszatérni az eléggé elhanyagolt kérdésre és felidézni azt a valóságot, hogy az Adelle-földet, nemkülönben a szomszédos Claire-szigeteket a gallok lobogója díszítette első ízben.

Hogy az ügy mennyire komoly, igazolja az, hogy az oslói Aftenposten munkatársa Kohl külügyminiszterhez fordult felvilágosításért. Ez kijelentette, hogy tudomása szerint a francia követelések nem érintik a norvég érdekeket. Mivel azonban az ilyen térfoglalásnak a gyakorlatban a helyszínen dolgozó kisemberek szokták meginni a levét: Ausztrália kormánya megbízottat küld a szóbanforgó területre, hogy az ott munkálkodók között fenntartsa a békességet s egyúttal — már francia megbízásból — kijelölje az építendő repülőtér és pihenőállomás helyét.

Ki akar világbajnok lenni?

Nyolcvanhétezer ember visei eddig a világbajnoki címet

Az amerikai könyvpiac szenzációja most az a vaskos kötet, amely a napokban hagyja el a sajtót a newyorki „Evening Post” kiadásában. A könyv címe: „The Records Cathalog.” Semmitmondó cím, az ember azt hinné, fabatkát sem ér. Ki az ördög vásárolt a mai detektívregényes korszakban katalógust?

Nos, egyelőre az amerikaiak vásárolják. Az első héten százharmincezer példány fogyott el belőle. Még amerikai szemmel nézve is hatalmas példányszám. Pedig a könyv valóban nem tartalmaz egyebet, mint adatokat. Száraz és rideg számadatokat, neveket, pár soros életleírásokat, de ezek az adatok és ezek a nevek az amerikai közönség előtt kedvenc csemegének számítanak, mert tudnunk kell, hogy Amerikában az utolsó elemista műveltségét is ahhoz mérik, vajjon tudja-e, hogy ezidőszert hány méter a magassági rekord, ki tartja, ki állította fel legutóbb az autósebesség világrekordját, milyen gyártmányú kocsival, hogy hívják a világ első „dance champion”-ját, mennyi idő alatt úszták át a La Manche csatornát és így tovább.

Aki pedig mindezt mégse tudná, vegye meg a „Világrekordok katalógusát.” A könyv

szerzői 1930 január elsejétől kezdődőleg összegyűjtötték és feldolgozták a világ minden néven nevezendő bajnokságát és közel 1500 oldalon keresztül fűlalták a világ elé nyolcvanhétezer világbajnok adatait. Aki a könyvet forgatja, hamarosan rájön, hogy nincs a sportnak olyan ága, nincs olyan verseny, vagy ötlet, nincs olyan rekord, amelynek képviselője és bajnoka ne szerepelne legalább két sorral a katalógusban. Lindbergh, Campbell, Caye Don vagy Eckener neve épenúgy megtalálható benne, mint Csik Ferencé.

Igen ám, de a könyvnek nem ez az érdekessége. A világbajnok „sztárokat” nálunk is ismeri minden átlagember, hát még Amerikában! A katalógus azért érdekes és azért olyan kapós, mert a világ legfurcsább bajnokságai is helyet kaptak benne. Olyan bajnokságok, amelyeknek hallatára kétféle áll a jámbor sportsman füle, legyen az bár amerikai vagy bármely más nációnbeli.

Mint hogy ezek a furcsa bajnokságok nálunk alig vagy egyáltalán nem ismeretesek, viszont évről-évre újból elbírálásra kerülnek, abban a reményben, hogy hazai „bajnok-aspiránsaink”-nak is kedve kerelkedhetik a vételre, a sok száz közül felsorolok néhányat.

Bajnokjelölt urak tehát figyelem! A következő világrekordokat lehet megdönteni:

A rövidtávú hátrafelé futás 100 yardos világrekordja 15.2 másodperc, tartja: John Evelyn bostoni kereskedősegéd. Ugyancsak ő tartja az egyáltalán való futás világbajnokságát is 18.4

másodperccel. És ha már futóbajnokságokról van szó, e helyen kell megemlíteni Percy Thomas newyorki fiatalembert, aki tükkörrel a kezében, hátrafelé menve New Yorktól San Franciskóig átvágott a kontinensen és ezt a közel 7000 kilométeres utat 160 nap, 9 óra és 18 perc alatt tette meg. A rekord javítható.

A helybenugrás világbajnoka: Steve Harr ausztráliai fiatalemler, aki a lába alatt forgatott kötelet 12.876-szor ugrotta át egymásután anélkül, hogy lába egyszer is beleakadt volna a kötélibe. A rekordteljesítményt 4 óra 12 perc alatt érte el és világbajnoki címet kapott. Ugyancsak ő tartja a hátrafelé ugrás világbajnokságát is 3 méter 89 cm-el. Viszont a Párizsban évről-évre megrendezett Eiffel-toronyra való lépcsőfutás bajnokságát egy párizsi pékinas: Alfred Steliér nyerte el a múlt évben, aki 5 perc és 9 másodperc alatt rohant fel a 702 lépcsőfokon a torony középső emeletéig és így megdöntötte az előző évi 5 perc 16 másodperces világrekordot.

A babszemre való írás világbajnoka E. L. Bayton angol gentleman, aki nagyítóval jól olvasható 1765 betűt írt egyetlen babszemre és így veri az összes miniatűr-művészek rekordját. Al Edwards viszont a dominóépítés világbajnokságát szerezte meg a múlt évi newyorki bajnoki versenyen, mert 146 dominókövet rakott élivel egymásra, anélkül, hogy az oszlop összedőlne volna. Ezen a téren nem remélhet senki rekordjavítást és így hazai bajnokjelölteinknek nem is ajánlom, mert a bajnokság

A kínaiak gátszakításokkal dolgoznak Kaifeng körül

A japánok az áradások elől visszahuzódásra kényszerültek? Más hírek szerint mégis kitarotán nyomulnak Hankau felé

Sanghaiból jelentik: A kínaiak Kaifeng vidékén 8 kilométer hosszúságban átszakították a Jangcse gátját és több kisebb folyó gátját is. Ennek következtében Kaifenget 10 láb magas víz borítja. Az áradás folytán feltartóztatott japánok megkezdték az áradás elől a visszahuzódást. Az ár elérte a Lunghai vasutvonalat és gyorsan terjed délkelet felé.

(A fenti táviratban lényeges helyrajzi hiba az, hogy a Jangcse-folyó 500-600 kilométer távolságban van Kaifengtől délre. Szó lehet azonban a Csing-wa és Kaifeng közötti Hoang-ho-folyórészről. Ha azonban itt robbantották gátat, s annak felduzzadt vizei délkelet felé ömlenek, akkor azok éppen a Csengcsau körül még ellenállásban levő kínai hadseregre zúdulnak. A június 11-iki táviratok szerint ez a kínai ellenállás még tartott, s éppen kínai források jelentették, hogy ellenállásuk még igen erős. Azóta sem érkezett még hír, hogy a Hankau felé déli irányban előnyomuló japánok ezt a pontot elfoglalták volna. A fenti távirat tehát mindenestre lényegesen tisztázásra szorít.)

AZ AMERIKAI HAJÓK ÉS ÁGYUNASZADOK JAPÁN FIGYELMEZTETÉSRE SE HAJLANDÓK HANKAU KIKÖTŐJÉBŐL TAVOZNI

Washingtonból jelentik: A hankau-i amerikai nagykövetség jelentése szerint Yarnell tengernagy, a Kelet-Ázsiában tartózkodó amerikai hajóraj főparancsnoka elutasította Japánnak azt a javaslatát, hogy Hankau kikötője közeléből bizonyos távolságra vonja vissza a Jangcse-folyón levő amerikai hajókat. Yarnell hangoztatta, hogy Japán felelős az amerikai polgárok élete és vagyona ellen irányuló támadásokért. Yarnell elutasította Japánnak azt az indítványát is, hogy a Jangcse folyón tartózkodó amerikai ágyunaszadokat a könnyebb felismerhetőség céljából vörösrre fessék át.

FRANCIA ÉS OROSZ SEGÍTSÉG KINÁNAK

Párizsból jelentik: A nemzeti irányu újságok közlik, hogy a Csang-Kai-Sek kínai tábornagy Európába küldött külön követ. Sunfo a francia gyarmatügyi miniszterrel tárgyalásokat folytatott Kína pénzügyi megsegítése felől. Mandel gyarmatügyi miniszter több nagy

bankkal tárgyalást is folytatott abban az irányban, hogy a francia Indo-Kínában folyó vasutépítkezések megvalósítása érdekében nagyobb kölcsönt adjanak. Ez meg is történt s az indo-chinai gyarmat-kormány már 15 millió frankot kapott a munkálatok sürgős bevégzésére. Ezek a vasutak a Kína részére szolgáló hadianyagszállítást teljesítik s különösen a Szovjet-Oroszországból érkező szállítmányok fölvetelére szolgálnának. Az „Action Française” felindultan tárgyalja ezt a kérdést és kifejezi, hogy ez a beleegyezés csak súlyos követke-

A japánok elfoglalták a középkínai Anwei tartomány székvárosát a Jangcse folyó partján

180 kilométernyi közelségbe jutottak Hankauhoz

Tokióból jelentik: A Jangcse-folyón keletről-nyugatra Hankau irányában haladó hajóraj és a folyó partján előnyomuló szárazföldi japán sereg a legutóbbi jelentések szerint Wuhu városnál csoportosult, Hankautól keletre

400 kilométernyire. Azóta ez az oldalról előtörő haderő továbbhaladt nyugat felé s 13-án elfoglalta a folyó balpartján Anking várost, a középkínai Anwei tartomány székvárosát. Innen légvonalban 180 kilométerre van Hankau.

A japán csapatok közvetlenül Csengcsau előtt állnak. Legujabb jelentések szerint a japánok a Lunghai-vasutvonal mentén egészen Csengcsauig nyomultak elő, mely igen fontos csomópont. Innen tovább nyomulnak Hankau felé, ahonnan már eltávozott a polgári lakosság.

ezidőszereint verhetetlen. Ellenben kitűnő alkalom kínálkozik vállalkozó szellemű bajnok-aspiránsok számára a november 6-án Bostonban rendezendő diögörgetőverseny eredményeinek megjavítására. Ebben a versenyben ugyanis semmi más különös nincs, csak éppen annyi, hogy a versenyzőknek a diót az orrukkal kell a pályán tovább görgetni. A múlt évi rekordot Stan Harley tartotta, aki 27,6 kilométerre görgette orrával a diót a bostoni betonpályán, de később diszqualifikálták, mert kiderült, hogy az orrára viaszmaszkot húzott s becsapta versenyző társait. A világbajnokságra tehát nagy eséllyel indulhat minden résztvevő.

A csomókioldozás világbajnoka: Peter Dawson hearthmód-i (USA Michigan áll.)-beli farmer, aki az ujjnyi vastag, huszonnyolc csomóra bogozott kötelet 3 perc és 14 másodperc alatt oldotta ki, ellenben a falon való mászás bajnokságát ki más tarthatná, mint Lew Hooth csikágói fiatalember, aki tizenhat perc alatt mászott fel a 78 emeletes „Chicago-Hearst” felhőkarcoló tetejére, minden segítség és segéd-eszköz nélkül. A fiatalember világbajnoki címe mellett azóta Hollywoodban filmezik és több pénzt keres bajnokságával szerzett hírnevével, mint nálunk — hat bankigazgató.

Bármily szokatlanul is hangzik, a „keep smiling” világbajnoka nem amerikai és nem is angol, hanem német. Rudolf Herman dr. berlini ügyvéd tartja a mosolygás világbajnokságát, mert — amint a katalógusból kitűnik —

az ügyvéd úr megszakítás nélkül három napig mosolygott egyfolytában. Ezen a téren rekord-jelvités nem remélhető. Ellenben kitűnő alkalom kínálkozik ügyvéd aspiránsainak számára a „vicemondás” bajnokságának megdöntésére. A verseny november harmincadikán lesz Párizsban. A rekordot Hans Berthel bécsi vendégül tartja, aki négy órán keresztül megszakítás nélkül tudott vicceket mondani és ez alatt az idő alatt kerek ezer viccet adott le hallgatóságának és a — zsűrinek. Neve dült betűkkel szerepel a katalógusban.

Tévedés volna azt hinni, hogy a furcsa bajnokságok listája az eddig említettekkel kimerült. Az Amerikában és a világ minden táján megrendezett versenyek közelebbi adatait helyszűke miatt nem ismertetem, de felsorolhatok még néhányat cím szerint. Itt van például mingyárt a közismert koplalás bajnoksága, a fánülés, a lépesón való hátrafelé lefutás bajnoksága, a horgászás, keresztreljvényfejtés, a gyorsévés, a zsákbanfutás, az ablakon való kiugrás, a detektívregényírás világbajnoksága. A kiváló eredmények egytől-egyig megtalálhatók a katalógusban. Bajnoki címet viseljük nevével és személyi adataival együtt.

És a nők? Nos, ők is nagyon szép számmal szerepelnek a furcsaságok listáján. Emmy Geel sanfranciskói gépirókisasszony nem a gépirásban, hanem a távtáncolásban nyerte el a múlt évi világbajnoki címet. Teljes egy hétig táncolt egyfolytában, tangót, keringőt, charleston, rumbát, ahogy a zenekar húzta s ebéd-

jét, vacsoráját is tánc közben fogyasztotta el. Azután Grete Palm kisasszony, aki a „szerelemi levelezés” világbajnoki címét viseli. A párizsi mademoiselle két hét alatt 1567 szereelmes levelet írt és ezekben a levelekben keressen 10.000-szer írta le a szeretlek szót. Susanne Porter kisasszony pedig az ugyancsak Párizsban megtartott nemzetközi „gyorsöltöző” versenyben vitte el a múlt évi bajnoki címet. A szöke masamódlány két perc és tizenhárom másodperc alatt öltözött fel tetőtől talpig „nagy estélyi”-be és ez alatt az idő alatt fésülködött, manikűrözött és kifestette magát, úgy, amint az egy párizsi hölgyhöz illik.

A gombostűnyelés világbajnokságát szintén nő tartja, mégpedig amerikai: Lion Perth. A halevés bajnoksága azonban nem fehér nőnek, hanem az algiri Boba Hallett néger hölgynek jutott, mert önagysága a karácsonykor rendezett newyorki halevőversenyen a legszálkásabb halfajták közül tizenhét darabot evett meg hat perc alatt és ezzel verte az eddig felállított összes rekordokat.

És így tovább. Oldalakon keresztül lehetne folytatni a forcsábbnál forcsább rekordokat és bajnoki címeket. De azt hiszem elég belőlük ennyi is. Hölgyeim és uraim, rajta tehát! Itt az alkalom, kiki bajnok lehet. Válogatni szabad! Ha pedig valaki nem találna a felsoroltak között képességeinek megfelelő versenyszámot, vegye meg a katalógust.

Nyolcvanhétezer világbajnokság között lehet válogatni!

EMBEREK ÉS TÁJAK

Magyarok aranykutató expedíciójával a brazilai „halálszorosban“

Rio de Janeiro, június hó.

A félhomályba borult goyási pályaudvaron vegyes érzelmekkel szálltam a vonatra, mellyel az Amazonas felső folyásának legnagyobb mellékfolyójához, a Rio Brasso Amenorhoz igyekeztem.

Egy hetet töltöttem Leopoldinában. Ezt az időt térképek tanulmányozására és felszerelésemmel kiegészítésére fordítottam. Amikor a vállalkozásomban résztvevő két társam, a magyar bányamérnök és a német gyémántkereskedő megérke-

zett, már csak hosszú víziútra megfelelő csónakokat kellett vásárolnunk. Végül vízhatlan hátizsákokat készítettünk: a kifeszített erős vásznat nyers kaucsuktejtel kentük át. Ez a rugalmas, vízhatlan vászon könnyebb és rugalmasabb, mint bármely más anyag, ha vízbe ejtjük, nem is merül el.

Tíz félvér evezőst vezetőt és szakácsot szerződtettünk s egy szélszemes, napsütésben ragyogó reggelen elindultunk a Rio Brasso Amenor-n lefelé.

A legszebb vadász-zsákmány: egy másfél méteres fehér alligátor

Az első napok eseménytelenül multak el. Eppen csak irányítani kellett a csónakokat, a víz sodra vitte. Bennszülőtteket még sehol sem láttunk, így éjjeli őrseget sem kellett tartanunk. Éjszakára a folyó homokos partján kötöttünk ki. Az ötödik nap reggelén arra ébredtünk, hogy a folyó vize hirtelen leapadt, nem is evezhettünk tovább. Három napig vesztegeltünk a parton. Miatlatt az áradásra vártunk, vadászatással töltöttük az időt. Legszebb zsákmányunk egy másfél méter hosszú fehér alligátor volt. Bőre ritkaság példány, husa meg elsőrangú pecsenye.

Negyedik nagy megjött a víz. Kora reggel örömmel szálltunk csónakjainkba. Embereink hol eveztek, hol rudakkal dorongolták előre uszó faházainkat. Alkonyatkor fáradtan kötöttünk ki. Sokat haladtunk előre. Itt már vad bennszülőttekre is kellett számítani, ezért két óránként váltott éjjeli őröket állítottunk.

Másnap, alig hogy elindultunk egyik kutyánk látszólag minden különösebb ok nélkül vízbeugrott, kiüszott a partra és eltűnt a bokrok között. Hiába hívtuk, nem láttuk többé. Mai napig sem tudom, mi vonzotta az ismeretlen part felé.

Néhány nap múlva lakatlan szigeten kötöttünk ki. Minthogy a folyó erősen megduzzadt és embreink nagyon elfáradtak, pihenőt tartottunk. A sziget hossza mintegy három kilométer, szélessége egy kilométer lehetett.

Nádból rakott tetővel fakalyibát rögtönözöttünk. Sajnos, a bőven zuhogó eső ellen nem nyújtott védelmet. Amíg esett, a csónakokon lévő pálmatefős kis házakban huzódtunk meg. *A moszkítókat ellen azonban még a füst sem használta. Óriási tömegben lepték el a szigetet. Sokat szenvedtünk a csipésüktől.*

Egy reggel hangos ugatásra, vonításra ébredtünk. Egyetlen kutyánk táborunk legéberebb öre mindig résen állt. Fegyvert ragadtunk és a hang irányába siettünk. Táborunktól mintegy 150 lépésnyire találtunk rá. Sajnos későn. Amikor odaértünk,

szétmárcangolta egy hatalmas jaguár.

De elintéztük mi is a gyilkost: lenyuzott bőre az alligátoréval együtt már elindult hazafelé.

Indian nyilak záporában

Körüljártuk az ismeretlen kis szigetet. Előlényről sehol sem talákoztunk. Alkonyatkor már táborunkhoz közeledtünk, mikor a homokban teknős-béka tojásokat találtunk. Jó helyen jártunk. Egyre több tojás jutott hátizsákunkba. 228 darabot számoltunk le szakácsunknak, akinek ugyancsak felderült az ábrázata a nagy-szerű vacsora örömeire.

A teknősbéka-tojásoknak több fajtáját találtuk itt. A legtöbb tyuk- és ludtojásmagysága, de akad köztük 14—16 cm átmérőjű is. Érdekes, hogy a fiókák mindig éjjel török fel a tojás héját, kimásznak szűk börtönükből és ösztönös igyekezettel vonszolják ráncos kis testüket a víz felé. A vízben már jól érzik magukat és hamarosan megerősödnek. Megfigyeltük azokat a teknősbéka-fiókákat is, amelyek — bár ritkán fordul elő — nappal bujnak ki a tojásból. Alig tesznek

10—15 apró lépést a víz felé, a forró nap összeégeti vékony bőrüket és pár perc alatt kimulnak.

Minthogy a folyam még mindig tulságosan duzzadt volt és a továbbhaladással várunk kellett, elhatároztuk magyar barátommal, hogy kissé előre megyünk és terepszemlét tartunk. Ketten kisebb csónakba szálltunk és elindultunk. Hamarosan a folyamunk olyan erős áramlatába kerültünk, hogy alig tudtunk vízszinten tartani könnyű csónakunkat.

Alkonyat felé kikötésre alkalmas helyet kerestünk. A partokat kémleltük, miközben csónakunk halálos veszedelem felé sodort bennünket. Előttünk alig 100 méternyire nagy örvény kavargott. Minden erőnket megfeszítve ragadtuk meg az evezőket és a partra irányítottuk csónakunkat. Már biztonságban voltunk, amikor észrevettük, hogy hatalmas jakabufa uszik a víz színén. Amikor az örvény tölcserézh ért, a víz sodra elkapta, s a legalább 40 méter hosszú főárást addig forgatta, amíg az örvényben pillanatra majdnem egészen egyenesen felállt, majd hirtelen eltűnt a tölcserben.

A megdöbbentő látvány hatása alatt és lépten-nyomon fenyegető veszedelem tudatában, csendesen, nyomott hangulatban fogtunk vacsoránk elkészítéséhez. Utána holtfáradtan hajtottuk álomra fejünket.

A halál torkában

A következő napon sziklás szorosozhoz értünk. Óriás nyitott sziklakapuba kerültünk. Amikor átvergődöttünk rajta, hosszú, változatos sziklaszoros kepe tárult szemünk elé. De nem sokáig gyönyörködhattunk a ritka szép látványban, mert

az egyre szűkebbé váló folyómederben már örvénylett, forrt körülöttünk a mély víz.

Most már feltaroztathatatlanul sodort tova bennünket. Minden erőnket megfeszítve próbáltuk

Dr. Nyisztor Zoltán
**Mandarinok,
Kulik és
Misszionárusok!**

Utleírás

Ara: 180 lei és portó

Kapható könyvosztályunknál.

Másnap folytattuk felderítő utunkat. Darabig a part mentén vontattuk csónakunkat, majd az örvény hatósugarából kikerülve, újra vízrebocsátkoztunk. Déli pihenőnk alatt

egy tapír rontott felénk a bozótból, de amint meglátott bennünket megtorpant és eszeveszett rohanással a vízbe vetette magát.

Nyomában vágatott a párja, de ezt már sikerült lelőnünk. Bőrét lenyuztuk, húsának egy részét megettük, a többit eltettük.

Reggel észrevettük, hogy a Rio Brasso már nem olyan sebesfolyású, mint előtte való napon volt. A gyors változást csak a trópuson lévő folyóknál tapasztalhatjuk. Ki kellett használni a folyam kedvező vizállását. Elindultunk visszafelé Nagy ügyel-bajjal, sok kinlódással, negyedik napon elhagyott tanyánkhoz értünk s a következő napon kora reggel folytattuk utunkat a kitzözi cöl felé.

Itt-ott már indián telepek tüntek fel a láthatáron. Éjszakáink nyugtalan várakozásban multak. Ujabb három napig eveztünk lefelé, amikor

egy alkonyatkor indián csónakokat fedeztünk fel.

Vagy 100 méterre lehattunk tőlük. Eszrevettek bennünket, de úgy látszik megijedtek, mert elfutottak. Ettől kezdve a legnagyobb elővigyázattal folytattuk utunkat. Nagy szükség volt erre, mert

ahogy elévettünk a parti bozótok előtt, nyilak zápora hullott ránk.

Rögtön az ellenkező part felé irányítottuk a csónakjainkat, miközben erős sortűzet adtunk, egyelőre a bozót fölé.

De egyre többen bujtak elő aombok mögül és merészen nyilaztak ránk.

A nyílt támadásra aztán mi is komolyabb formában válaszoltunk: puskacsőre vettük a bennszülőtteket.

Fegyvereink nem is tévesztettek célt. 10—12 vad harcost lelőttünk.

A többiek erre visszamenekültek az ősrétegbe. Két gyújtórakétát bocsátottunk még utánuk, amelyek lángba borították a száraz növényzetet, aztán

csónakba ülettük három emberünket és átküldtük a tulsó partra, hogy az indiánok otthagyták 10—15 csónakját részben elsüllyesszék, részben pedig expedíciójuk számára hozzák át.

Mire ránk sötétedett, messze jártunk, de éjszakára kettőzött őrseget állítottunk. Aludni még sem tudott senki.

Pápai Gyula

Az okos ember nemcsak az árat nézi;

meg is kérdezi „mit kapok a pénzemért?” A fogkrémmél a tartalom fontos. Aki Chlorodontot vásárol biztosan tudja mi van benne; finom, nemes alapanyagok, nagy tisztítóerő, intenzív hatás. Milliók esküsznek Chlorodontra — ők már tudják miért.

Chlorodont - fogpaszta

Feketeszáru cseresznye

Házaló székely asszonnyal találkozom. Kész kötényeket, olcsó ruhakelméket árul. Ahol leteszi a kosarát, köréje gyűlnek egy-egy nagy blokkház székely cselédleányai és megindul az alku. Szívesen vásárolnak tőle, mert nem minden szolgálónak van alkalma, ideje, hogy leszaladjon a piacra, a színes és mutatós holmik nagy áruházába, amelynek bejárata fölött, óriás cégéren egy tengeri sas a hullámok közül épp kifogott halat tart a karmai között. Ismerik a leányok jól ezt az üzletet s mondják is a házaló asszonynak:

— A „Vulturul-de-mare-cu-pestele-in-ghia-re”-ben elősbban megkapom.

— Hát mennyit ad? — kérdezi az asszony. A leányok beleturkálnak a kosarába és kézimunka-előnyomásokat szednek ki. Olcsó vászonra rajzolt, konyhafalra való, egyszerű díszek ezek, két verssoros felirással, hasonlóan azokhoz, amelyek így hangzottak régebben:

„Ki az urát szereti
Jó ebédet főz neki”

Most így kezdik betűzni a szöveget a leányok:

„Bucătăria cât de mica...”

Kitérgetik, nézegetik a rajzot. Takaros, katrincás menyecske kararja az ételt a tűzhelyen párolgó lábosban s az ajtón nyalka férfi lép be, hoszu inggel, báránnyal mellrelvalóval s kucsmával a fején. Tetszik a lányoknak a jóképű férfi biztató tekintetének melegében folyó gazdálkodás, nem is sokat alkuszának a kézimunka mintára, megveszik azt és még rendelnek is más hasonló felirású, más hasonló rajzú, hadd legyen szép kézimunkás a konyhájuk fala, ha majd a maguk asszonyai lesznek otthon. Székelyföldön.

Odalépek az alkudozó csoporthoz:

— Magyar felirások nincsenek?

A székely asszony szinte megütközve néz rám:

— Ez fogy... ezt kapjuk... ezt áruljuk.

Erre a lányokhoz fordulok:

— Maguk, látom, magyar leányok. Kérjenek magyar felirású konyhadíszet.

Mire az egyik szolgáló azon az öntudatos, érdes hangon, amelyen a székely leány beszél idegen férfival, ha nincs szolgálati viszonyban vele, rám kiált:

— Mit mond az ur?

Jól megnézem: Erős, csinos leány, érdekes turáni arccal; szeméből honfoglaló ősök barna és szilaj tekintete világít. Szinte megszeppenve ismétlem:

— Azt gondolom: magyar leányok magyar felirású kézimunkát kellene, hogy készítsenek a saját otthonuk számára.

A válasz felcsattanó, hetyke, hasító:

— Olyan ma már nincsen... Mi most románok vagyunk!

Nem vállalkozhatom a vitakozásra és leforrázva megyek tovább. És hosszú, nehéz percekig tragikus általánosításban látom az ügyet. És segítségért szeretnék kiáltani... közbenjárások mozdulatain töprengek arra az esetre, ha csakugyan akadályos volna a magyar otthon diszítésére szolgáló tárgyak terjesztésének. Az otthon, végtére is, szent...

Szerencsére csak percekig tart a megdöbbenés, a lehangoltság.

A volt nagypiacér közelében, egy rövid-áru üzlet kirakata előtt öreg anyóka kuporog a cement lépcső-fokon. Térdére két-rajzu kézimunka-előnyomásos olcsó vászonkendőket tergetett és fennszóval kínálja a járó-kelőknek. A vászonra rajzolt cifra képen magyar

viseletű férfi hódol kackiás menyecskének. S a verses felírás így szól:

„Fekete száru cseresznye,
Tied vagyok szép menyecske”.

Nincs is az öregasszonynak másnyelvű felirással konyhafal-diszítésnek valója.

— Hogy egy darab, néni? — kérdezem megkönnyebbülten.

— Harminc lei.

— S honnan hozza ezeket a dolgokat?

— Onnan, ahol rajzolják.

— És sokat elad belőlük?

— Eleget.

Tehát rajzolják, eladják, terjesztik. Bizonyára tisztán üzletemberek azok, akik foglalkoznak vele, akiknek semmi más megmondásuk nincs, mint az üzleti. Vagyis: mégis csak van keletje a fekete száru cseresznyének... a magyar felirásnak... A többség előtt még nem közömbös, hogy hogyan ékesíti az otthona falát.

Jávör Béla.

Chamberlain az angol alsóházban ismerteti a spanyol bombatámadások ügyét

Oriási érdeklődés a parlamenti állásfoglalás iránt. A benemavatók bizottság is ülésre gyűl össze

Londonból jelentik: Chamberlain miniszterelnök hétfőn szabadságáról visszatért Londonba. A miniszterelnök a délutáni órákban fogadta az amerikai nagykövetet, majd Malcolm MacDonald gyarmatiügyi miniszterrel tanácskozott. Este lord Halifax külügyminiszter és Kingsley Wood légügyi miniszter látogatását fogadta. A Reuter értesítése szerint az angol miniszterelnök megbeszélései az angol hajókat ért spanyol bombatámadások körül forogtak. Politikai körökben nagy érdeklődés előzi meg az alsóház keddi ülését, amelyen a miniszterelnök közli azokat az eredményeket, amelyeket az angol kereskedelmi hajózás megvédése érdekében a miniszterekkel folytatott tanácskozás során elért.

A benemavatók bizottságot még nem hívták össze. Lehetségesnek tartják azonban, hogy a bizottság még a hét vége előtt összeül és tárgyalni fogja az angol hajókat ért légitámadások ügyét.

AZ OLASZ ÖNKÉNTESK FELERÉSZE UTNAK INDULT SPANYOLORSZÁGBÓL.

Londonból jelentik: A hétfői nap folyamán látogatást tett Chamberlain miniszterelnöknél Grandi olasz nagykövet is. Hír szerint a látogatás szoros összefüggésben áll a

spanyolországi olasz önkéntesek hazaszállításiával. Mussolini állítólag a nagykövet útján értesítette az angol kormányt, hogy az önkéntesek fele utnak indult és a másik fele is elhagyja Spanyolországot abban a pillanatban, amint hasonló mértékben kivonják az idegen önkénteseket a másik oldalról is. Londoni diplomáciai körökben nagy meglepéssel fogadták Mussolininek ezt a lépését. Az olasz kormányfőnek ezt az elhatározását

azzal magyarázzák, hogy Franco tábornok hatvanezer főnyi jól felszerelt hadsereggel olyan kitűnő helyzetbe jutott a Földközi tengernél, hogy Valencia sorsa most már megvan pecsételve. Castellon elesése után pedig Franco győzelme az olasz önkéntesek nélkül is biztosítva van.

Más értesülés szerint lord Perth római angol nagykövet sürgette meg az olasz kormányt, hogy az angol—olasz egyezmény betartását és ennek eredményeként történt a visszahívás.

Az angol—olasz viszony egyébként a meg egyezés óta rendkívül szívélyes. Ennek bizonyítéka, hogy Ciano külügyminiszter legközelebb — az angol uralkodó-pár franciaországi látogatása után — Londonba utazik.

Elkészült Piccard acélgömbje, amellyel tizezer méternyire akar leszállni a tenger mélységébe

Piccard nagyon kíváncsi ember. Tizezer méter mélységben akar tengerkutatót végezni. A szakértők szerint csak egyszer száll le, mert elpusztul. Igaz, hogy ugyanezt jósolták William Beebe világhírű búvárnak is, mikor nyolcszáz méteres rekordot „vágott ki” a tenger vízében s Beebe mégis feljött, igen jókedvű úriember maradt máig is és szilárdan bízik Piccard sikerében. Együtt alkalomnak vélte az esetet könyve kiadására. Ebben a *Búváriskola*-nak címzett műben Beebe szakszerűen kioktat, hogyan kell leszállni, a tengerfenéken hogyan lehet közlekedni, sziklákat megmászni és nitrogénbombákkal hajóroncsokat robbantani. Néhány adat, hogy ezzel a mesterséggel is megismerjünk végre

Hogy száll le a búvár a tenger mélységébe?

1. Minden búvár két csövet húz maga után és egy tartókötelet, sőt veszélyes helyeken egy a csuklójára kötött vékony rézmadzagot is. Tíz láb mélységben még erősen kapaszkodnia kell a tartókötelbe, mert a harminc-hatvanfontos ólomtalpac nagy erővel húzzák lefelé s a túlgyors merülés elszakíthatná a légláplálósövet.

2. Húsz-harminc láb mélyben lábival már elengedheti a kötelet és csak kezével tartja magát, közben kilendülő mozdulatokat kell végeznie. Legjobb, ha a hátára fekszik kissé, így könnyebben siklik le. Harminc láb mélyben a búvár úgy érzi, súlya teljesen megszűnik. Ekkor egyik kézzel tartja magát, lábait szétveti, szabad karját oldalt kilendíti. Ötven láb: engedje el a tartókötelet, de előbb fekdőjön egészen a hátára. Hatvan láb: igyekezzék fejével lefelé alászállni! Így eléri, hogy apró, ide-odalendülő mozdulatokkal ér fenekét, ha tegyük fel 70—100 lábnyira akar jutni.

3. Fenekét érve, néhány percig maradjon fekvő, hogy a nyomást a búvárruha megszokja. Aztán tápáskodjék fel s mindig jól előredőlvé haladjon célja felé. Óriási munka a csövek húzása! Mivel ezek a sisakra vannak erősítve, különösen a nyakizmok dolgoznak. Sohase felejtse el a búvár a regulátort, vagyis az oxigén szabályozót beigazítani úgy, amint az oxigénvételt a lélekzése megkívánja.

4. Ha a búvár magasiaton akar átjutni, ne

kézzel kapaszkodjék. Jelezzen a rézmadzaggal, húzassa fel magát kissé és ússzon át a dombon. Nehéz munka, de megy. A vízben lebegve, százhatvankilós súllyal a búvár percenként megteheti egy métert is. Természetesen szétvetett karokkal-lábakkal kell úszni! A leereszkedésnél lehetőleg egyik lábával érjen feneket, mert így könnyebben megindulhat.

5. A legerősebb nitrogénbomba, amely feltepi a legvastagabb páncéllemezt is, a búvárra hat lépésnyi távolságban már nem veszedelmes. De a robbanás helyét csak teljesen tisztult vízben közelítse meg, mert ügyeljünk: az oxigénes vékony, gyenge jószág, a robbantott páncél éle pedig rosszabb a beretváénál!

William Beebe kétségtelenül nagy búvár, hiszen ő kereste meg 233 méter mélyben a tavalyelőtt elsüllyedt amerikai A. S. 51. tengeralattjáró roncsait

Rádió a búvárballonban

Piccard fantasztikus tervei, ha sikerülnek, alaposan megtéppázzák Beebe híret. Mert a rendkívül kíváncsi természetű tudós csekély tizezer méter mélybe akar alászállni búvárgömbjével! Batiszférának nevezi ezt a régiót és mint mondta, igenis Beebe tapasztalatai nyomán dolgozik máris. Lehetetlen ugyanis figyelmen kívül hagyni olyan embert, aki a tenger 800 méter mélyben látta!

Piccard búvárballonjában, amely kettősfalú, többtonna súlyú golyó, két személy fér el. Természetesen a legkülönfélébb regisztráló, mérőműszerek, rádió, telefon és egyéb számára is van benne hely. Az acélgömb 170 cm átmérőjű s az alján tölcserben végződik. A gömb ballasztja közönséges acélforgács, melyet egy a ballon alján elhelyezett mágnes vonz magához. A mégnest akkumulátor táplálja, ugyanez fűti a gömb belsejét, hiszen már egyezer méter mélyben kibírhatalanul hideg a tenger.

Piccard jároművenek óránkénti merülése 3600 méter. Saját súlya és a ballaszt lehúzzák. Hogy meddig, azt ugyan kiszámította a tudós, de számításának eredményében Beebe kételkedik. Beebe szerint a gömb *ezerkétszáz* mélyebbre nem juthat, Piccard pedig azt állítja, hogy *tizezerre* is leszállhat vele. Itt mutatkozik egy pont, melyben a gyakorlati ember és a tudós hajbakapnak s sohasem lehet tudni, melyiknek van igaza.

Ami a leszállást illeti, ez nem a legnagyobb probléma. Sokkal körülményesebb a feljövés! Piccard tanár, Beebe szerint egészen gyerekes és fantasztikus módon képzelet el a feljövételt. Egyszerűen lekapcsolja ballasztját, a kettős gömbfal közti teret telenyomja könnyű gázzal, mire a gömb feljön. Beebe azonban azt állítja, Piccardnak nem lesz módjában gázt szivattyúzni a két acélfal közé, mert a külső fal már ezer méter mélyben úgy *összeroppan, mint a tojáshej*, ha pedig Piccard oly vastagra építi, hogy ellenálljon a víz szörnyű nyomásának, akkor gömbjének sokkal nagyobb lesz az összes súlya, mintsem hogy egyáltalán felszínre jöhessen.

Ezerötszáz atmoszféra nyomás!

Igazi tudós lehet Piccard, hogy tisztára a számok megbízhatóságára alapoz mindent. Gömbjét *ezerötszáz atmoszféra külső nyomás leküzdésére készíteti*. De mint beismeri, maga sincs tisztában a kettős fal megoldásával! Arra is gondolt, hogy paraffinnal fogja kitölteni köztölték az űrt. Ez sem juttatja előbbre, hiszen a paraffin is könnyű, gyúrható anyag, nem bír el semmi nyomást.

Tulajdonképpen már *el is készült Piccard mesébeillő acélgolyója egy svájci gépgyárban.*

A költségeket a francia tengerkutató társaság fedezte. Első leszállását a Genfi-tóban végzi a tudós, Vevey és Lausanne között, ahol már a legkörülményesebben felmérték a mélységeket lépcsőről-lépcsőre. Ott a Genfi-tó átlag 340 méter mély s Piccard mindenekelőtt 300 méter mélyben akarja próbára tenni búvárgömbjét.

Következik a hateres mélység

Beebe azt állítja, más egy nyugalmas tó vize és más a tengeré. Nem kételkedik a háromezres leszállás sikerében. De mikor Piccardnak arról a tervéről értesült, hogy Vevey után a Kanári-szigetekenél hateres méternyire akar alászállni, Beebe a *London Shipmakers Association* klubjában rémtünten kiáltott fel:

— Lehetetlent akar Piccard! Ahol le akar merülni, ott a legerősebb áramlások vannak, ezek kisodorják az óceánra és beviszik a déli Golfba, akkor aztán kereshetik: sohasem találják meg!

Erről a tervről a tudós alighanem le is mond. Eléggé szeszélyesen áttette újabb búvárkódása színhelyét — *Portorico szigetéhez*, ahol az átlagmélység 8700 méter. Ha ez sikerülne, harmadik leszállását a Karolinákon végzi majdnem tizezer méteren. Érdekes, hogy 3000 méteren alul már nincs is szükséges fényzőóra, hogy fényképezhessen. Ott ugyanis a világítómikrobák és halak oly tömege él, hogy a tenger nappali fényárban úszik! Már Bebe is világítóhalak segítségével fényképezett 700 méter mélyben, ahol a legcsodálatosabb dsungelvilág tárult eléje, hatalmas erdővel, pompás virágokkal, melyek azonban mind-mind húsból való élőlények milliárdjaiból áll. Nincs az a földi változatosság síkokban és terekben, alakokban és ábrákban, amit ott meg ne találhatnánk. Es Piccard — nem tudni, milyen alapon — azt állítja, hogy *tizezer méteren is van élet a tengerben* — ez újság, nagy újság, hiszen a legkiválóbb természettudósok rendre azt állították, hogy ily mélységben már csak a csend, örök béke és halál az úr.

Az első próbaut

Ennyi nézetkülönbség elegendő ahhoz, hogy nagy viták kerekedjenek Piccard veszedelmes utazása körül. A gyakorlati mélytengeri búvár, aki azért sietett kiadni könyvét, hogy ezzel is segítségére lehessen a tudósnak, mindenképpen le akarja beszélni a tudóst, hogy fejjel rohanjon — nem a falnak, hanem a mélységeknek. Ezzel szemben Piccard, amilyen igénytelen külsejű ember, közismerten vakmerő és életét egyáltalán nem veszi számításba, mihelyt a francia tengerkutató társulatnak új adatokat szolgáltatathat.

Mindkettőjüknek óriási tábora van. William Beebe már megmutatta, mit tud. Piccard még nem. A sztratoszféra nem azonos a batiszférával. Ami az embernek eddig a levegőben sikerült, azt a tenger környékénél meg-hiusította. Piccard első leszállása a közeljövőben lesz a Genfi-tó vizébe. A tudományos világra lélegzetét visszafojtva lesi az eredményt. És a hajón, melyről az acélbúvárgömböt a vízbe engedik, természetesen ott lesz William Beebe is, nem a kajánul kudarera váró, hanem a barátságában rettegő Beebe, aki már látta a *halott világot* nyolcszáz méter mélyben és ahol teheti, segítségére lesz Piccardnak, mert hiszen ez a két különös ember egymásnak legjobb barátja.

Onnek is szüksége van arra,
hogy tökéletesen megtanulja a német nyelvet!

Játszva és a legrövidebb idő alatt tökéletesen megtanul németül!

most már III. kiadásában megjelent

Tanuljunk könnyen gyorsan németül

című, magántanulásra kiválóan alkalmas nyelvkönyvből, amelyet

Dr Ernst Häckel tanár,
a Pázmány Péter Tud. Egyetem előadója,
a báró Eötvös Coll. tanára írt.

Ha valóban rövid idő alatt könnyen, szinte játszva akarja megtanulni az Ön számára nélkülözhetetlen német nyelvet, úgy azonnal vásárolja meg e művet, amelynek bővített, szöveggyűjtemél és a feladványok megfejlesztéssel kiegészített

III. kiadása most jelent meg!

Ez a magántanulásra kiválóan alkalmas német nyelvtan néhány hónap alatt érte el harmadik kiadását!

Ara füzve 200 lei és 10 lei portó.

Kapható: KÖNYVOSZTÁLYUNKNÁL.

Üdönség!

Bitter Mathis:

Az Úr szántóföldje

Prédikációk földműveseknek.

Ara füzve 125 lei és portó.

Kapható: könyvosztályunknál.

HIREK

MAGYAR LAPOK
Keresztény magyar napilap

Oradea, Strada Regele Carol II. 5

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 600, félre 400, negyedévre 210, egy hóra 70 lel.
Magyarországon: Egész évre 50 P, félre 25 P, negyedévre 15 P.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepen 24 fillér.
Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.
Telefon: 12-27.

Clufl szerkesztő: dr Sulyok István

Kéziratokat nem ösztönk meg és nem adunk vissza.

Időjárás

A bucuresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Mérsékelt szél, helyenként záporosó, zivatar, a meleg északon és nyugaton csökken.

Cristea Miron patriarcha-miniszterelnök és Jamandi miniszter Braşovban. Braşov. Saját tud. Miron Cristea patriarcha-miniszterelnök hétfőn délelőtt váratlanul gépkocsin Braşovba érkezett. A miniszterelnök előbb istentiszteletet tartott, azután hosszasan tárgyalt Partenie tábornok, hadtestparancsnokkal, a megyefőnökkel és a polgármesterrel is. Miron Cristea délután tért vissza a fővárosba. — A román püsköd idején Jamandi igazságügyminiszter is Braşovban tartózkodott vasárnap déltől hétfő délig.

BELÜGYMINISZTERI VEZÉRFELÜGYE-LŐ TARTOTT VIZSGÁLATOT AZ ORADEAI VÁROSHÁZÁN. Saját tud. Szombaton váratlanul Oradeára érkezett Ganescu belügyminisztériumi vezérfelügyelő. A városházán azonnal felkereste Constantin Constantinescu polgármestert és az egyes ügyosztályoknál vizsgálat tárgyává tette az új kormányzat eddigi működését. Felülvizsgálta az összes tervezeteket, valamint kiutalásokat. A vizsgálatot vasárnap és hétfőn is folytatta. az ügyosztály vezető tisztviselőknek, tehát a román püsködi ünnepek ellenére is, hivatalukban kellett tartózkodniuk. A vezérfelügyelő kedden elutazott városunkból.

Sulyok István református püskök iktatott be egy satumaregyei lelkészt. Saját tud. Sulyok István királyhagomelléki református püskök vasárnap egész napot betöltő ünnepség keretében iktatta be hivatalába Makay György Odoreu község egyhangulag meghívott református lelkészét. A püskök Balajti Jenő püskök titkár társaságában szombat este érkezett meg Satumarera, ahonnan vasárnap délelőtt gépkocsin utazott ki a községbe. A beiktatásra Satumareról, a megyéből és Oradeáról is sokan érkeztek Odoreuba. A délelőtti istentisztelet keretében Sulyok István beiktatta az új lelkészt, aki elmondotta beköszönő beszédét. A délelőtti és délutáni istentiszteleten a németi református énekkar és a Polgári Társaság dalárdáján kívül a következők szerepeltek nagy sikerrel: Füzme Bartha Böske, Harakácsi Annus, ifj. Seress József satumareai műkedvelők énekszámával, Felker József satumareai és Lechner Magda oradeai nőszövetségi tag, műkedvelők szavaltak, míg Hoffman Ferenc országos karnagy, hegedűsziólt adott elő. A délutáni istentisztelet keretében beszédet mondtak: Szabó Pál bihori, Sárközi Lajos satumareai, dr Szabó Lajos oradeai lelkészek.

* A Szent Orsolya-zárda r. k. nyilvánossági foggal bírő liceuma I-ső osztályába a felvételi vizsga 1938 június 20-án lesz megtartva. Az iratokat kérjük június 18-ára betérjeszteni.

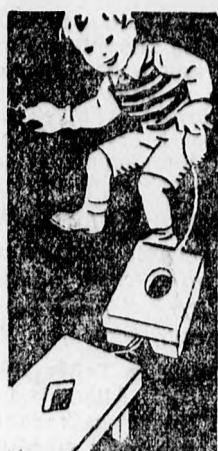
Magyarországi kedvezményes utazási igazolványok

50% vasuti kedvezmény

és 2*50 P. vizumdíjjal kaphatók

a Magyar Lapok kiadóhivatalában

Egy igazolvány ára 180 lei.

Ez az én vonatom...

mondja a gyermek, amikor játszik — azonban On, amikor fájdalmi vannak, nem szabad bebeszéljen önmagának semmit. Hiába mondja az utánzat használatakor „ez épp oly jó mint az aspirin”, a hatás elmarad; mert csak a valódi aspirin garantálhatja a gyors és biztos hatást és a fokéletes ártalmatlanságot.

ASPIRIN
TABLETTA

csak a „Bayer” KERESZTTEL valódi!

Egyházi kinevezés. Timişoara. Saját tud. Dr Pacha Agoston megyéspüskök Héber János szentezéki jegyzőt püskök titkárra nevezte ki. Ezzel a kinevezéssel a püskök Héber Jánossal szemben — aki a titkári teendőket már eddig is végezte — elismerésnek kívánt kifejezést adni. Héber János, aki Ciacováról származott el, a kinevezés folytán a szülőhelyén lévő templomszentelési ünnepségeken már mint kinevezett püskök titkár jelenhetett meg a főpásztor oldalán.

HAMIS HIRT TERJESZTETEK SCHMITZ VOLT BÉCSI POLGÁRMESTER HALÁLÁRÓL. Bécsből jelentik: Angol forrásból hétfőn azt jelentették, hogy Schmitz volt bécsi polgármester rákoperáció következtében meghalt. Mint a német távirati iroda értesül, a jelentés nem felel meg a valóságnak.

Az itélőhirdetésre készülő bíró előtt meggyulladt az iratsomó. Londonból jelentik: Az ilfordi járásbírósg egyik tárgyalótermében Davies bíró éppen ítéletet készült hirdetni, mikor az asztalon fekvő iratsomóból füst szállt fel és lángok törtek elő. Az iratok előtt fekvő vizespalack gyújtólencse módjára összegyújtotta a tavaszi nap sugarait, amelyek felgyújtották az ügyiratokat. A bíró a felek segítségével eloltotta a tüzet.

S. T. Vulturii (Sasok) június 19-én, vasárnap 6 órai indulással Aleşd—Pădurea Neagră—Măgocslacra rendez kirándulást. Részvételi díj: 70—80 lei. Jelentkezni Moosary irógépesnél (Oradea, Boulevard Regele Ferdinand 13.). Gyenge ékszerésznél (Str. Alexandri 12.) és az egyesületnél délután 6—8 óra között.

Urnapi körmenet az oradeai Székesegeyházban

Saját tud. Csütörtökön, Urnapján, a szokásos fénytel tartják meg az urnapi körmenetet az összes oradeai hívők és iskolák számára. A körmenet előtt ünnepi szentmise lesz a Székesegeyházban, amely 9 órakor kezdődik. A szentmisét Fiedler István megyés főpásztor mondja. A körmenet sorrendje, a hívők felsorakozásának pontos beosztása a következő:

1. A körmenet élén a keresztvivő, két zászlótartóval, mögötte közvetlenül a ministráns gyermekek.
2. Iskolák — fiúk és leányok: Olosigh, rk. fiúiskola, Ujvárosi rk. fiúiskola, Állami elemi iskolák fiú tanulói, Gojdu Liceum, (Inasiskola), Társadalmi ker. isk. tanulói. — Szent Vince Intézet, Állami iskolák leánytanulói, Szent Orsolya Zárda, Állami középiskolások, Notre Dame intézet.
3. Ifjusági egyesületek: Leánykörök, Kongregációk, felnőtt leányok.
4. Férfiak: Felnőtt ifjak, Római Katolikus Legényegylet, Férfi Credo, Férficsoport, Urak Kongregációja, Egyháztanács, Képviselések, Dignitarius világiak.
5. A liturgikus jelvényeket vivő 81 gyermek csoportja.
6. A papság: kispapok, áldozópapok, dignitariusok.
7. A virágot hirtő két gyermek.
8. Baldachin alatt a Legméltóságosabb Oltárszentséget vivő Megyés Főpásztor és a baldachin két oldalán pálmát vivő leányok ötös csoportja.
9. Virágot hirtő leánykák pötsoportja.
10. Szapzetesnök, Szociális Nővérek.
11. Nők.

A körmeneti énekeket a kiosztott nyomtatványokon találják meg a hívők.

Az ünnep méltósága és a körmenet szépsége megrököveteli, hogy a hívők a számukra kijelölt helyet foglalják el és mindnyájan énekeljenek.

ZSEBTOLVAJOK GARÁZDÁLKODTAK

AZ URNAPI KÖRMENTEN. Timişoara. Saját tud. A székesegyház udvarán már vasárnap megtartották az urnapi körmenetet. Amikor a körmenet az első lombátorban elhelyezett oltárt elhagyta, a hívek egyrésze, szokás szerint, a sátor lombjaiból tépett magának egy-egy ágacska. Ezt az alkalmat használta fel magának egy élelmes zsebtolvaj, aki Katzler Ferenc nyugdíjas zsebébe nyult. Katzler azonban észrevette a lopási kísérletet s lefogta a merénylőt. A tolvaj ekkor a lopott tárcát földre dobta s elmenekült. A lopási kísérletek ezután még sürűbben megismétlődtek. Patenc Lénárt ismert könyvkötő zsebéből ugyanis szintén kilopták a pénztárcát 600 leivel és okmányokkal együtt. A tettest Montrezor Julianna személyében elfogták, a pénztárca azonban ekkor már nem volt nála. Klemencz József meghalál lakos szintén feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki a körmenet alkalmával pénztárcáját ellopta. A nyomozás úgy a megszőkött, mint az eddig még ismeretlen zsebtolvajok kézrekerítése érdekében megindult.

Uj vitorlarepülés világrekord. Kairóból jelentik: Mole rajparancsnok, az Egyiptomban állomásozó angol léghaderő tisztje, a Kairó melletti repülőtéren új vitorlarepülési világrekordot állított fel száznegyvenhét hurokrepléssel. A vitorlasegép 4600 méter magasságba vontatta fel egy repülőgépet, amelyben az egyiptomi repülőklub két hivatalos megfigyelője ült.

KANÁLISBA ZUHANT ÉS MEGHALT EGY ROMÁN SZOBRÁSZMŰVÉSZ. Bucuresti. Saját tud. Mateescu, az ismert román szobrász, aki epilepsziában szenved, tegnap látogatást tett egy házában, ahol az udvaron nyitva volt a kanális. A roham éppen a kanális mellett jött reá. A művész belesett és az ott felgyűlt gázok miatt megfulladt. Negyvenhét éves volt.

EURÓPA LEGNAGYOBB RÁDIÓORSZÁGA A NEMET BIRODALOM. Berlinből jelentik: A legújabb hivatalos kimutatás szerint Európa legnagyobb rádióországa a német birodalom lett. Ausztria csatlakozásával a németbirodalmi rádiókészülékek száma lényegesen túllépte a tízmillió határt. A rádió elterjedésének útjében egyébként nem lassabbodik és március havában nyolcvanöt ezerrel szaporodott Németországban a rádiókészülékek száma.

Népünnepély Braşovban. Saját tud. A magyar egyházak szokásos évi népünnepélyüket vasárnap tartják meg. Az ünnepélyre a rendező bizottság nagyszabású előkészületeket tett.

ELÜTÖTTE A VIGYAZATLAN GÉPKOCSI A KERÉKPÁROS LEÁNYT. Bucuresti. Saját tud. A predeal-brasovi országúton gépkocsiszerencsétlenség áldozata lett Réty Margit brasovi fiatal leány. Egy gépkocsi ugyanis, amelyben a bucuresti német követség sajtóelőadója ült és amelyet Andrei Bleicher sofőr vezetett Timisul de Jos-nál utólért és elütötte a kerékpáron haladó Réty Margitot. A fiatal leány, akit több méterre röpített az ütközés ereje, holtan maradt a helyszínen. A sofőrt letartóztatták.

Kávéházakban, vendéglőkben kérje mindenütt a „MAGYAR LAPOK”-at

* Ha influenzája van, gondoskodjék arról is, hogy gyomra és beleit a természetes „Ferenc József” keserűvíz használatával gyakran és alaposan kitisztítsa. Kérdezze meg orvosát.

VIZSGÁLATOT KÉRT MAGA ELLEN MANUILA DR., KERESKEDELMI KAMARAI FŐTITKÁR. Timisoara. Az egyik gazdasági kamarai hetilapban Manuila Camil dr kereskedelmi- és iparkamarai főtitkár különböző visszaélésekkel vádolták. A főtitkár a kamarai időközi bizottság ülésén jelentette az ügyet és vizsgálatot kért maga ellen. A vádak szerint Manuila dr többek között egyidejűleg Oradeán is, ahol azelőtt tevékenykedett és Timisoaran is fizetést vett fel, azonkívül, állítólag, igen magas utiköltségeket számított fel. A kérelem alapján a nemzetgazdasági minisztérium utasítására Jonescu Aurél vezérfelügyelő vizsgálatot folytatott le a kereskedelmi kamaránál. A vizsgálat eredménye még nem ismeretes.

Nyolc gyermeket darabokra tépett a háborus gránát. Rómából jelentik: A Piave vidékén, a világháború egyik legvéresebb csataterén, borzalmas szerencsétlenséget idézett elő egy háborus gránát. Nervesa della Battaglia falu határában egy gyermek tíz és félcentiméteres gránátot tartott, amely a háboruból maradt vissza. A kisfiu vállára vette a fel nem robbant gránátot és elindult vele hazafelé. Utközben kilenc társa csatlakozott hozzá. A fücska egyszerre csak elbörtöl és leejtette a gránátot, amely felrobbant és nyolc gyermeket darabokra tépett.

Legújabb könyvek:

Tóth Tihamér: Űrvölgy Oltáriszentség . . . 223 lei
Cserely Jolán: Ha tudnád 90 „
Schmidt: A megváltás szolgálói 162 „
Poppe: Eucharisztikus nevelés módszerei 44 „

Megrendelhetők: KÖNYVOSZTÁLYUNKNÁL.

Zürichi zárlat, Párizs 12.15 fél, London 21.68, Newyork 436.50, Brüsszel 74.10, Milánó 22.97 fél, Amsterdám 242.10, Berlin 175.90, Bécs — schilling 40.50, Prága 15.20, Varsó 82.30, Belgrád 10, Bucuresti 325.

ANGLIÁBAN A FÖLD ALATT RENDEZIK BE A TÁVBESZÉLŐHÁLÓZATOT. Londonból jelentik: A postaminisztérium nagyszabású előkészületeket tesz, hogy háborus támadás esetén is biztosítsa Anglia táviró- és távbeszélő szolgálatának folytonosságát. Eddig huszmillió kilométer távbeszélőhálózatot fektettek le a föld alatt és a vidéki körzetekben már csak 2.400.000 kilométer hálózat maradt a föld színe fölött, póznákon. A fontosabb távbeszélőközpontok számára földalatti gáz- és bombabiztos helyiségeket terveznek és az állami gázlárnyár olyan gázlárnyót készít a telefonkezelők számára, amelyek nem akadályozzák a beszédet és hallást.

A Somegbe fult egy satumarei tisztviselő. Satumare. Saját tud. Vasárnap árnyékban 34 fokos meleg volt Satumaren. Az emberek ezrei öngyújtózták el a strandokat. A sekély vizállás ellenére a Someg halálos áldozatot követelt. Drámai körülmények között, a fürdőzők szemelattára, vízbe fult Dézsi Sándor 44 éves Dac-gyári tisztviselő. Dézsi meg a délelőtti órákban kiment a Jellinek-strandra. Ebédelmi több barátjával a szomszédos Vajnay-strandra ment át, ahol körülbelül egy liternyi bort fogyasztott. Ebéd után rumos fekete kávé ivott, majd mindenáron szakozni akart. Partnere azonban nem akadt. Dézsi emiatt bosszankodva határozta el, hogy visszamegy a Jellinek-strandra és felöltözik. Utközben azonban találkozott egy lány ismerősével, akit uszni hívott. A lány nem tudott uszni, de Dézsi unszolására követte a férfit és elindultak a víz közepe felé. Egyszerre csak a lány elmerült. A jó úszó hírében álló Dézsi azonban magasra emelte a vízből az alacsony természetű lányt, közben azonban ő merült el. Mindezek ellenére sikerült Dézsinnek kimentenie a mély vízből a lányt, aki sikoltozva menekült a part felé. A tisztviselő azonban ekkor erejét végsőkig megfeszítve, segítségért kezdett kiáltani. A parton állók, abban a hiszemben, hogy csak tréfál, nem igyekeztek megmentésére, annál is inkább, mivel azon a helyen már „lábolni” is lehetett a folyóban. Dézsi azonban eltűnt a habokban és nem bukkant fel többé. Holttestét mindmáig nem sikerült megtalálni. A szemtanúk állítása szerint a tisztviselő valószínűleg szívgyöresöt kapott és ez okozta halálát. A rendőrség megindította a nyomozást.

Brailában leszakadt a templom padlózata és a hívek a pincébe zuhantak. (Bucuresti.) Brailában, vasárnap este a Szt. Treime templomban, mielőtt a hívek az istentiszteletet hallgatták, szerencsétlenség történt. A hívek alatt leszakadt a padló és az emberek egymás hegyén-hátán a még nem befejezett templomépület pincéjébe zuhantak. Több súlyos sebesülés történt.

NÉGY SZIGET ELADÓ. Londonból jelentik: Az Inverness megyéhez tartozó négy apró sziget: Canna, Sanday, Hyskier és Hums eladó. A szigeteknek összlakossága 143 fő, területük háromezer acre.

Női újságírók a Fehér Ház sajtókarzatán.

Bár az Egyesült Államokban a nőknek is ugyanazok a polgárjogaik vannak, mint a férfiaknak, ezt csak most sikerült elismertetniük azoknak a nőknek, akik újságírók és lapadó-sajtókért mentek lenni. A washingtoni kongresszus sajtóülésének eredményeképpen a nőket január 31-től kezdve beengedik a politikai rovatvezetők sajtóosztályára, ahol amolyan megfűrt elemek lehettek harminc év óta, mióta az első női újságtudósítónak sikerült behatolni a Fehér Háza, a sajtóosztály férfiújságírói közé.

Míg a férfiak mellényben, feltűrt ingujjal, lábaikat az asztalra rakva dolgoztak a korszakban — százötven telefonállomással, rövidhullámú adókkal, sőt fényjelző készülékekkel felszerelt sajtóosztályon, a nőknek mindössze egy ugynevezett nuderoszoba jutott s kizárták őket a pihenő- és dohányzóhelyiségekből is. Természetes, hogy ez a helyzet a munkájuknál is érezhető hátrányt okozott a nőknek, akik most ráuntak az egyenlőtlen elbánásra egy szép napon egyszerűen a kongresszus elé vitték ügyüket, mert az egész hét harsány veszekedésekkel telt el s most már egyik fél sem tudott dolgozni, a lapok pedig tudósítás nélkül maradtak.

Igy jutottak el az amerikai női újságírók az egyenlőséghez, harminc esztendei küzdelem után, az Ur 1938-ik esztendejében.

Regényolvasás közben golyót röpített a szívébe. Timisoara. Saját tud. Varga Imre huszonöt éves josiifalvai asztalos, aki bizonyos időközben Timisoaran is dolgozott, hétfőn délelőtti megjelent Varga Gizella nevű sógorjának timisoarai lakásán. Az asztalos sógorjának lakásában egy regényt talált s annak olvasásába fogott. Mintegy félóra múlva, amikor kívül a szobában csak sógorjának testvére Dumitru Julianna tartózkodott, hirtelen letette a könyvet, apró pisztolyt vett elő, azt maga ellen fordította és szívenlőtte magát. Varga néhány perc múlva meghalt. Bucseulevet nem hagyott hátra. A rokonok állítása szerint viselkedésében — amíg a regényt olvasta — csak annyi volt a feltűnő, hogy minden neszre összereszt.

60 év előtt így mentek fürdőni.

Aki a mai idők egészséges, izmos fürdőzőit szemléli el sem tudja képzelni — főleg a fiatalok köréből, — hogy régen ez egészen másként volt. Ez az 1877-ben készült felvétel azonban mindenkit meggyőzhet arról, hogy a fürdő-divat 60 év előtt bizony egészen másként festett, mint ma! Fényről, levegőről, napsugárról mitsem tudott a kép jobb oldalán látható hableány „fürdőruhája”, amit pedig már „merésznek” tartottak akkor.

Külföldi követek kihallgatása a külügyminiszternél

Bucuresti. Saját tud. Petrescu Commeni külügyminiszter tegnap fogadta Bárdossy magyar követet, Sava Kiroff bulgár követet és Sufhi Tanrioeer török követet. Bárdossynak ez rövid időn belül a harmadik látogatása Petrescu Commennél.

Díszebéd a máltai lovagok tiszteletére

Budapestről jelentik: Cafarelli herceg, a máltai lovagrend magyarországi követe hétfőn este ebédet adott a máltai lovagok tiszteletére. Az ebéden megjelent József királyi herceg, Angeló Rotta pápai nuncius, Imrédy Béla miniszterelnök és felesége, Széll József volt belügyminiszter, valamint számosan a rend vezetői, s a magyar diplomáciai és közélet előkelő ségei közül.

Petőfi emlékűnnepély

Sighisoara. Saját tud. A sighisoarai Magyar Kaszinó keretei között működő Petőfi-bizottság az idén is megrendezi ez év július harmincegyedikén, vasárnap, Petőfi Sándor emlékének tiszteletére az albesti harmezőn felállított emlékoszlopnál negyvenegyedik szokásos emlékűnnepélyét.

A rendezőbizottság reméli, hogy az előbbi években megnyilvánult érdeklődés az idén fokozódni fog s nemcsak Sighisoara, Odorheiu, Medias, valamint a környező falvak népe rójja le a kegyelet adóját a halhatatlan költő iránt, hanem távolabbi vidékek magyarjai is elzarándokolnak az emlékezőes helyre.

Gyülekezés július harmincegyedikén, délután 4 órakor az albesti „Hangya” fogyasztási szövetkezet udvarán lesz. Albestinek kedvező vonatosszekötötése van, ezenkívül Sighisoaráról társasgépkocsik és más járművek is állanak a közönség rendelkezésére.

A rendezőbizottság most dolgozik a műsor összeállításán, amit annakidején teljes terjedelmében közlünk.

Érettségi találkozó

Az 1913. évben Oradeán a premontrei főgimnáziumban végzett volt rovendékek folyó évi június 26-án 25 éves érettségi találkozót rendeznek, amelyre a meghívókat az előkészítőbizottság nevében dr Soós István ügyvéd, v. képviselő, dr Costa Romulus kórházigazgató-őorvos, dr Szalay Elemér zenetanár és Popper László kereskedő most küldték szét egy a Románia területén lakó volt iskolatársaknak, valamint a külföldön lakó iskolatársaknak is, akik között dr Hlatky Endre, a budapesti Rádió r. t. igazgatója, dr Sztachó Tibor műgyegetemi tanár, Laczkóné dr Kiss Ibolyka francosbadi orvos és még mások szerepelnek. A találkozó programja a következő:

1. Reggel 9 órakor ünnepélyes istentisztelet a Premontréi templomban, amelyet Szilágyi Dózsa rendfőnök, volt tanár celebrál.

2. Tisztelgő látogatás a volt tanároknál. Üdvözlő beszéd.

3. 11 órakor kivonulás a temetőbe, a volt tanárok sírjának megkoszorúzása.

4. 12 órakor autóbusszon kirándulás a Püspök-fürdőbe, ahol ünnepi ebéd lesz a tanárok részvételével.

Az előkészítő bizottság ez után is felkéri mindazokat, akiknek jelenlegi tartózkodási helye előtte ismeretlen, hogy a 25 éves találkozóon családjaikkal együtt feltétlenül jelenjenek meg.

Bárminemű felvilágosítást a volt iskolatársak részére dr Soós István ügyvéd nyújt. Oradea, Str. Sztaroveszky 17-a.

Báile Episcopostibe érvényes kedvezményes kád- és tükörfürdőjegyek kiadóhivatalunkban kaphatók.

SPORT

Érdekessegek a világbajnokságról

A labdarugó világbajnokság már a közép-döntőkhöz érkezett. Az egész sportvilág érdeklődése Franciaország felé irányul, amelynek különböző városaiban kerülnek sorra a nagy érdekessegek találkozóinak. A büszke világbajnoki cím megszerzése ugyanis nemcsak sportsiker, hanem nagyszerű propaganda is a nyertes részére. Ezúttal is három világrész fiataljának színe-java adott találkozót Franciaországban és mindegyik nemzeti „11”-et az otthonmaradtak biztatása és jókívánsága kísérte útján és küzdelmei során. Az ilyen nagyjelentőségű események túlnőnek a sport keretein és a nemzetközi béke szellemét hirdetik.

A francia sportlapok az első fordulónak mutatott formák alapján a következő legjobb „11”-et állították össze:

Olivieri (olasz), — Minelli (svájci), Caldenhove (holland), — Gara (lengyel), Jordan (francia), Kopeczky (csehszlovák), — Aston (francia), Pellicciari (brazil), Leonidas (brazil), Willimorovski (lengyel), Dobay (román).

A legjobbak közé tehát bekerült Dobay is, akit a szövetség csak hosszas gondolkodás után vitt ki a világbajnokságra. Meglepetés, hogy egyetlen magyar játékost sem találtak a franciák méltónak arra, hogy beállítsák a csapatba. Ha a világbajnokságot is megnyerik a magyarok, mit szólnak majd a jó francia labdarugószakértők...

Első ízben a labdarugóvilágbajnokságot Montevideóban Uruguay rendezte és meg is nyerte. A második világbajnokságon Olaszország volt a rendező és a győztes is. Most harmadszor Franciaország rendezésében folyik le a világ legjobb labdarugóinak vetélkedése, de a kabala úttal megtört. Franciaország a döntőt is küzdötte fel magát. Pedig a franciák már az első forduló lejátszása után véres reményeket tápláltak.

A világbajnokság első fordulójának 7 találkozásán (nem számítva a két újrajátszott mérkőzést) összesen 1 millió 825 ezer francia frank (kb 8—9 millió lei) volt a bevétel. Legtöbbet a német—svájci, legkevesebbet a román—kubai találkozón vették be. Ime a bevételek kimutatása:

Németország—Svájc 500 ezer frank. Franciaország—Belgium 450 ezer frank. Itália—Norvégia 280 ezer frank. Brazília—Lengyelország 280 ezer frank. Csehszlovákia—Hollandia 145 ezer frank. Magyarország—Hollandia 140 ezer frank. Románia—Kuba 110 ezer frank.

A kimutatásból az is kitűnik, hogy milyen mértékben kíváncsiak a franciák az egyes országok válogatottjaira. Természetes dolog, hogy a párizsi német—svájci találkozón volt a legnagyobb bevétel, de az olaszoknak előlegezett bizalmat fejezi ki az a tény, hogy a norvégok elleni mérkőzés bevétel szempontjából a harmadik helyen áll.

A labdarugó világbajnokság legmulatságosabb esete a brazil—lengyel mérkőzésen adódott. Leonidasnak, a brazil válogatott kiváló képességű középcsatárának a második félidő vége felé a nagy sártól annyira átitatódott a cipője és olyan nehéz lett, hogy képtelen volt tovább játszani vele. Erre gondolt egy nagyot és merészet, egyszerűen levette és kidobta a pályáról. A közönség jóízű nevetése közben, harisnyaszárban játszott tovább. Lotsy, a Nemzetközi Labdarugó Szövetség (FIFA) kiküldöttje is végignézte ezt a jelenetet és ráparancsolt Leonidasra, hogy azonnal vegye vissza a

cipőjét, mivel a szabályok értelmében egyetlen játékos sem játszhat cipő nélkül. Mit tehetett mást szegény Leonidas, keserű képpel bár, de visszahúzza a több kilogramm nehézségű cipőt az időközben vízessé és sárosá lett harisnyára.

Az első Románia—Kuba találkozón egy újabb „Bindea-eset” született. A vékonydögű, de arronganciájáról híres begaparti jobbszélső, aki egyébként a román válogatott „11” csapatkapitánya volt, súlyos kitételeket használt az egyik hivatalos román vezetővel szemben. Fegyelmezetlenségének a szövetség előtt is folytatása lesz. A második Kuba elleni mérkőzésen már nem is állították be a csapatba és a megsértett vezető kérni fogja, hogy Bindea többé ne kaphassa meg a nemzeti válogatott csapatkapitányi tisztjét.

Franciaországot a második fordulón Olaszország simán kiverte a további küzdelmekből. A francia lapok most felidéznek az első forduló olasz—norvég találkozását, amikor 1:1-es állásnál Baranek (német) bírő nem adta meg a norvégok szabályos gólját. Ez a gól pedig eldöntötte volna a mérkőzés sorsát és nem került volna sor meghosszabbításra. Bomba meglepetés született volna: a gyenge játékerőjű norvégok kiverték volna a világbajnok olaszokat. A francia lapok most azt írják, hogy Norvégiával elbánt volna Franciaország is Késő bánat...

A „minősítő” új rendszere

Másfél héttel ezelőtt foglalkoztunk a jelenlegi bajnoki rendszerrel és annak tarthatatlan állapotával. Már akkor megírtuk, hogy a szövetség valami új megoldáson töri a fejét. Az „új megoldás” időközben meg is született, de ha jól megnézzük, meg kell állapítanunk, hogy — cseberből vederbe kerültünk. Ime:

A szövetség a már korábbi határozatának megfelelően továbbra is fentartotta a 12-es létszámú A) liga-bajnokságot. A régi minősítő-rendszert eltörölték és helyébe a következő új rendszert vezették be:

A jövő évi Nemzeti Bajnokság A) ligájában az 1937/38-as bajnokság első 4—4 helyezette minden további nélkül bekerül, míg az 5—9 helyezettek, valamint a két B) liga-bajnok, összesen tehát 12 csapat, minősítő mérkőzéseket játszanak a fennmaradó 4 hely elnyeréséért.

A minősítőben résztvevő csapatokat négy csoportba osztották a következők szerint:

Első csoport: Vulturii, Crişana, Sportul Studentesc.

Második csoport: Tricolor CFPV (Ploesti), Dacia Unirea, Universitatea.

Harmadik csoport: ACFR, UDR, Unirea Tricolor.

Negyedik csoport: CAO, Jiul és Phönix.

A minősítő tornát a következőképpen bonyolítják le: A minden csoportban első két helyen álló csapat kétfordulós mérkőzést játszik egymással, míg a győztes ugyancsak kétfordulós mérkőzést a harmadik helyezett. Az ilyenformán kikerült győztes jut be a Nemzeti Bajnokságba. Például: az első csoportban a Crişana és Vulturii játszanak egymás ellen két mérkőzést. A győztes, tegyük fel a Crişana csapata, a Sportul Studentesc-ekkel játszik, ugyancsak két mérkőzést. Amely csapat a két mérkőzést jobb pont- és gólaránnyal nyeri, bejut a Nemzeti Bajnokságba.

Román lovassikerek

Bucureşti. Sajat tud. A nemzetközi lovasversenyen a román királyi lovasság díját Románia nyerte el. Az első helyen Dezhis nevű lovan Rang kapitány, az olimpiai lovasversenyek második helyezette végzett. Holtversenyben Apostol kapitánnyal, aki Dracul Stie nevű lovát lovagolta. A román hadsereg díját Lengyelország nyerte el Komorovszky századossal az első helyen. Az amazonok versenyében ismét Románia győzött. Lovasne asszony lett az első.

A távolkeleti országok is résztvesznek az 1940-es olimpián. Tokióból jelentik: Az olimpiai versenyek szervezőbizottsága a Nemzetközi Olimpiai Bizottságtól engedélyt kért arra, hogy meghívassa az 1940-iki olimpiai játékokra a távolkeleti országokat is, ugyancsak Mandzsuokot, Sziamot, Francia Indo-Kinát, a malajai államokat és Holland Kelet-Indiát. A Nemzetközi Asztali Tenisz Szövetség a Japán Asztali Tenisz Szövetség hogy vegye fel az asztaliteniszt az olimpiai versenyében felkérte az olimpiai szervezőbizottságot, nyek programjába.

Apcáki híradások

Lakás

Butorozott

nagyobb tiszta szobát keresek, lehetőleg magános családnál, anya és leánya részére. Címet a kiadóba kérek „Nyugdíjas” jellegére.

Egyszoba,

konyha, előszoba kiadó július 1-re. Oradea Str. Oltenia 8. szám.

Kiadó

egy üzemhelyiség azonnalra. Oradea, Strada Alexandri 13.

2 szoba

konyha azonnalra kiadó. Oradea, Str. Petőfi 24. szám.

Két

utcai szobás, komfortos lakás augusztusra kiadó. Oradea, Andrei Mureşanu 14.

Három- és kétszobás fürdőszobás lakások augusztus 1-re kiadók. Erdeklődni: Oradea, Oltenia-u. 2. szám.

Egy

és kétszobás lakás kiadó. Cím: Oradea, Str. Codrilor 11. szám.

2 szobás

komfortos lakás aug. 1-re kiadó. Oradea, Regele Ferdinand 49., illetve Str. Párintele Danila 7. szám.

Két szoba,

előszoba, konyha, kamara mellékhelyiséggel kiadó július 1-re. Cím: Oradea, Str. Constanţiană 25. szám.

2 szobás

előszobás lakás azonnalra kiadó. Oradea, Str. Barleri 5. szám. (Colonie Poşany.)

Központban

udvari parkettás szoba és konyhából álló lakás, szeptember, esetleg augusztus 1-re kiadó. Értekezni: Oradea, Str. Moldova 2.

Két

szoba, konyha, kamra kiadó a Katalin-telepi templom mellett. Oradea, Prága-u. Villany van.

Kétszobás

utcaiakas kiadó aug. 1-re. Vasredőny eladó. Dr. Bozsodi, Oradea, Pável-utca 17.

Adás-vétel

Eladó

költözés miatt fehér zománcozott három karikás asztaltakaréküzemhely, kisebb Meteor-kályha, hálószoza, konyhabutor és többféle háztartási cikkek. — Oradea, Str. Regele Carol 31., ajtó 7.

Eladó

költözés miatt olcsó aron bronz ebédő lámpa, 1 mt. metszett tüpkör, lisztes láda és fajtiszta harci nőstény kanári madarak. Erdeklődni déli órákban. Oradea, Str. Joan Ciordas No. 29.

Öntöttvas

fürdőkádt, jókarban eladó. Oradea, Str. Vlaha-huta 38. szám.

Jég szekrény

jókarban levő eladó, fűszeresnek alkalmas. Oradea, Str. Regele Carol II. 19.

Sting!

zongora eladó. Oradea, Str. Wilson 9-a.

PUHA CLMOT állandóan vesz a Szent László-nyomda r. t., Oradea, Str. Regele Carol II. No. 5.

Különféle

Fűszerüzlet forgalmas helyen átvételre keresek. Címet a kiadóhivatalba kérek „fűszerüzlet” jellegére.

Monogramozást, himzést, szépen és olcsón készítek. Oradea, A. Muresanu 5. udvari lakás.

Gyümölcselvést és főzelékek befőzését vállalja nyugdíjas tanítónő. Oradea, Bulev. Regele Ferdinand 51.

LEGUJABB

A spanyol köztársaságiak 1500 ladában külföldre küldötték az állami jegybank aranyrudjait

Összeomlott a castelloni arcvonaluk. A levantei és a katalán hadsereg is súlyos vereséget szenvedett. A szélsőirt köztársaságiak Valencia felé menekülnek

Párizsból jelentik: A köztársasági Spanyolországból ismét nagyobb aranyszállítmány érkezett Le Havre kikötőjébe. Hétfőn este 1484 láda újabb aranyrud-szállítmányt indított utnak a köztársasági spanyol kormány Franciaország felé. Az aranyszállítmány nagyrészt Amerikába akarják juttatni fegyverszállítmányként. A köztársasági rádió szerint a castelloni arcvonal összeomlásával kapcsolatban a köztársaság levantei hadseregének több magasrangú tisztjét letartóztatták és lefokozták.

Bilbaoból jelentik: Castellon elfoglalásával Spanyolország 50 tartománya közül már 37 van a nemzetiek kezében. Franco tábora

a nemzetiek nagy castelloni győzelme után felszólította a köztársaságiak oldalán harcolókat, hogy adják meg magukat. A felhívásban Franco tábornok közölte, hogy a köztársaságiak nemcsak Castellont veszítették el, hanem az összevont levantei hadosztály legkiválóbb csapatai is nagy veszteségeket szenvedtek. Hasonló vereséget szenvedett a katalán hadsereg Balaguernél. A szélsőirt köztársaságiak Valencia irányába menekülnek. A kiáltvány szerint az emberiség érdekében áll, hogy a köztársaságiak kiszolgáltassák vezetőiket, mert ellenkező esetben addig kell folytatni a háborút, amíg Spanyolország utolsó sarkát is meg nem szabadították tőlük.

Különös hadikészülődések a franciáknál és az angoloknál

Flandin volt francia miniszterelnök a május 21-iki mozgósításról beszélt. — Angliában női ezredek szerveznek háborús segédszolgálatra és légvédelemre

Párizsból jelentik: A demokraták szövetségének egyik tartományi gyűlésén Flandin volt miniszterelnök érdekes kijelentést tett. „Sokan fognak megdöbbenni azon — mondotta, — hogy május 21-én már kész volt a mozgósítási parancs. Még 20 év sem telt el a fegyverszünet óta és már is újra a tragikus fehérszínű mozgósítási falragaszok előtt állotunk volna.

Flandin azután kijelentette, hogy ezt az eshetőséget csak akkor képzelhetjük el, ha minden más békítési kísérlet esődtől mondott. Bezárólag azt mondotta, hogy a legnagyobb

veszély ma Spanyolországból fenyeget. Szükségesnek tartja a nemzeti spanyolokhoz való közeledést, azután az ipari termelés fokozását. Ezzel együtt sürgeti a nemzetközi tárgyalásokat a fegyverkezés iramának csökkentésére.

Londonból jelentik: A „Sunday Express“ értesülése szerint az angol kormány a jövő héten közölni fogja, hogy katonai ezredek állít fel nőkből. Háború esetén a női ezredek a szigetországban teljesítenének szolgálatot, hogy a harcra képes férfiak mindnyájan elmelessenek a frontra. A belügyminiszter is női ezredek szervezését akar felállítani légvédelmi célokkal.

Világnézeti vita a magyar képviselőházban

A német birodalmi vezérkari főnök látogatása Budapesten

Budapestről jelentik: A képviselőház kedden délelőtt kezdte meg a költségvetés végrehajtásáról szóló vitát. Rassy volt az első felszólaló, aki sokalta a közigazgatási kiadásokat. A mostani kormány — úgymond — lappangó, de súlyos válság után került kormányra, kemény intézkedéseket hozott, de nem tett különbséget a jobb- és baloldal között. Alkotmányos uton jár és ez zárja a polgárháború lehetőségét. Magyarországnak aktív külpolitikát kell folytatnia, tehát az ország nem lehet más hatalmak függvénye. Magyarország nem avatkozik más hatalmak belügyébe, de más hatalmak is tartózkodjanak attól, hogy akár belülről, akár kívülről beavatkozzanak Magyarországra. A háború előtt Németországban volt olyan agitáció, mely a magyar nemzet önállóságát nem ismerte el és Magyarország felosztására törekedett.

Rajniß közbeszólt: A weimari Németországban is volt!

Rassy (folytatja): Igen, akkor is volt és ez mutatja, hogy ez nem világnézeti kérdés, hanem állandó imperialisztikus törekvés.

A javaslatot Rassy nem fogadta el. A következő felszólaló Bakay János volt.

Budapestről jelentik: Keitel Vilmos, tüzérségi tábornok, a német birodalmi hadsereg vezérkari főnöke, kíséretével kedden délelőtt repülőgépen Budapestre érkezett. A német vezérkari főnököt a magyar hadsereg vezetői és Rätz hon-

védelmi miniszter fogadta a budaörsi repülőterén. Keitel tábornok négy napig marad a magyar fővárosban és tanulmányozza a honvédség intézményeit.

Az angolok világlapja sürgeti a csehszlovákiai nemzetiségek önrendelkezési jogát

Lapelkobzás Pozsonyban a választási mozgalmak miatt

Londonból jelentik: A „Times“ vezércikkében többek között a következőket írja:

— Ma az az egyetlen fontos kérdés, hogy ott akarnak-e maradni a szudetanémetek, ahol most vannak, vagy máshová akarnak tartozni. A békeszerződések egyik legnagyobb hibája volt, hogy a csehszlovákiai és ausztriai németeket sohasem kérdezték meg: mit kívánnak, sőt, ha kívánságuk kifejezésre jutott, azt a legerélyesebb visszautasításban részesítették. Most már nincs más hátra, mint jóvátenni az 1919. évi tévedéseket és megengedni a szudeta németeknek, hogy megmondják a jövőre vonatkozó saját nézetüket. Az

önrendelkezési jog elvét elismerték a békeszerződések alkotói, elismerte a Népszövetség és most elismerte a német birodalom is. A Hodza és Henlein által létesítendő megegyezés nyilván az egész ország számára elfogadható lesz. Akkor lesz azonban csak elfogadható, ha megegyezik a közvetlenül érintett lakosság kívánságával.

Pozsonyban jelentik: Az „Új Hírek“ című lap kedd délelőtt megjelent számát a pozsonyi állami ügyészség elkobozta. Az elkobzás a lap negyedik oldalán megjelent „Amíg Pozsony eljutott a vasárnapi választási eredményig“ című cikkének 50 sora miatt történt.

Ujabb tömeges politikai bünepör Moszkvában

Moszkvából jelentik: A szovjet újabb tömegpört készít elő. Az újabb per áldozatai a szovjet diplomáciai kar egykori vezető tagjai.

Beck lengyel külügyminiszter eszországi útja a „Harmadik Európa“ érdekében

Varsóból jelentik: Beck lengyel külügyminiszter Esztorozság fővárosába, Tallinba (korábbi elnevezés szerint Revalba) érkezett. Kíséretében van a külügyminisztérium több vezető tisztviselője is. A külügyminiszter szerdán tér vissza Varsóba. Az utazás összefüggésben van azzal az új államcsoporthozállással, mely a demokrata és a tekintélyuralmi államok közötti világnézeti szembenállásban nem akar résztvenni, hanem mindkét irányban semleges politikát akar követni. Tegnap számunkban a „Harmadik Európa“ címen hoztuk az új államcsoporthozállási tervről közleményt.

A dollár új leértékelés előtt?

Washingtonból jelentik: A nemzetközi pénzügyi piacokon a dollár árfolyama napok óta fel-tűnően lanyhult. A dollártól való menekülést azok a hírek váltották ki, melyek szerint az amerikai kormány a dollár újabb leértékelésére készül. Morgenthau kincstári államtitkár a leghatározottabban cáfolta ezeket a híreket. A cáfolatok ellenére a dollár árfolyama kedvezőtlenül alakult a keddi pénzügyi piacon.

Agyonlőtték a mexikói fölkelés egyik alvezérét

Mexikóból jelentik: Espejel volt tábornokot, Cedillo tábornok vezértársát agyonlőtték. Espejel és hívei a házukban megjelent rendőröket sortűzzel fogadták. A tüzelés közben a tábornok kísérletet tett, hogy lóháton elmeneküljön, de egy gépfegyvergolyó leterítette.

A negyvenórás munkahét miatt 18 ezer kisüzem lett életképtelenné Párizsban és környékén

Párizsból jelentik: A népfrent-kormány által elrendelt szociális intézkedések, főleg a 40 órás munkahét bevezetése óta, Párizsban és környékén 18 ezer kisebb üzem és műhely zártak be. A párizs-környéki kisiparosok most gyűlést tartottak és követelték, hogy a 40 órás munkahétről szóló törvényt rugalmasabban alkalmazzák és tegyék lehetővé, hogy az üzletek hétfőn is nyitva tarthassanak.